CERCETĂRI ARHEOLOGICE PREVENTIVE ÎN ZONA BALOTEȘTI (JUD. ILFOV)

Ovidiu Țentea, Sorin Cleșiu, Mihai Florea,
Corina Borș, Alexandru Rațiu

PREVENTIVE ARCHAEOLOGICAL RESEARCHES IN BALOTEȘTI AREA (ILFOV COUNTY)

A series of preliminary evidences concerning the archaeological sites along the banks of the Cociovaliște valley were indicated in the '80s and '90s throughout a series of field-walkings in the area. Yet, during the last decade, the residential development in the areas north to Bucharest impacted such vestiges, only in few cases being possible to undertake a preventive research prior to the construction works. This study provides an insight upon a preliminary analysis of landscape archaeology in the Balotești area, as well as presents the results of the archaeological excavations conducted on a plot of land, situated on the right bank of the Cociovaliște valley. Significantly damaged by subsequent agricultural works and other human activities, the archaeological contexts investigated in here provided a rather large quantity of fragmentary pottery, dated to the 2nd–1st c. AD, certain vessels having analogies on other Late Latène sites from the south-eastern part of nowadays Romania.

Keywords: preventive archaeology, landscape archaeology, Late Latène pottery, *amphorae*.

Cuvinte cheie: arheologie preventivă, arheologie a peisajului, ceramică Latène târziu, amfore.

Considerații generale

Studiul de față prezintă rezultatele cercetărilor arheologice preventive efectuate — în toamna anului 2008 — de către un colectiv de arheologi din cadrul Muzeului Național de Istorie a României¹ în zona de mijloc a văii Cociovaliștei, în aria de nord a județului Ilfov. Într-o primă etapă, obiectivele acestor cercetări l-au constituit, pe de o parte, identificarea și documentarea vestigiilor arheologice existente pe terenul localizat în str. Florilor, tarlău 103, parcela A381/31–36, sat Balotești (fost sat Preoțești), comuna Balotești, județul Ilfov, proprietate S.C. Flower City S.R.L. (planșa 1), iar, pe de altă parte, evaluarea preliminară a potențialului arheologic al zonelor imediat învecinate cu acestea (planșa 3). Pornind de la datele specifice conținute în documentații de urbanism (PUG Balotești), ce preluau

informații anterioare referitoare la existența unor vestigii arheologice semnalate în literatura de specialitate și Lista Monumentelor Istorice din județul Ilfov (2004), existau o serie de indicii relativ concludente care au determinat realizarea unei evaluări teoretice și de teren, urmată de o cercetare arheologică preventivă, menite să identifice, să delimiteze și să studieze potențialul arheologic din perimetrul dat, toate acestea constituind etape obligatorii —potrivit legislației relevante aplicabile— pentru obținerea avizelor necesare în vederea eliberării autorizației de construire pentru edificarea unui proiect rezidențial.

Astfel, cu prilejul evaluării de teren (efectuată în prima jumătate a lunii octombrie 2008), întreaga suprafață a lotului în discuție (3 ha) a fost investigată preliminar prin efectuarea unor secțiuni de sondaj, realizate cu ajutorul unui utilaj mecanic și sub supraveghere arheologică în vederea stabilirii existenței unor vestigii arheologice și delimitării zonei cu potențial arheologic cert. La finalul acestor prime lucrări arheologice de specialitate a fost

¹ Evaluarea și cercetarea arheologică au fost realizate de un colectiv format din: Paul Damian – responsabil, Ovidiu Țentea, Corina Borș, Sorin Cleșiu, Mihai Florea, Cătălin Lazăr, Alexandru Rațiu; pentru rezultatele preliminare ale acestor cercetări arheologice vezi Damian *et alii* 2009, 258–259.

redactat un raport de evaluare, fiind delimitată o suprafață de 0,75 ha unde s-au observat urme de intervenții antropice de interes istorico-arheologic (planșa 6). Studiul de evaluare a potențialului arheologic în cuprinsul perimetrului proprietății S.C. Flower City S.R.L. a confirmat existența unor urme de locuire databile în perioada Latène, iar analiza preliminară a materialului ceramic recoltat a indicat o încadrare cronologică în secolele II–I a. Chr.

În atare condiții, într-o a doua etapă, cercetarea arheologică preventivă a urmărit să determine, pe cât este posibil, natura și distribuția bunurilor de patrimoniu arheologic (imobile și mobile) din zona direct afectată de viitoarele lucrări de construire, respectiv —pomind de la conceptul de „*salvgardare prin înregistrare*”²— investigarea propriu-zisă a acestora prin efectuarea de cercetări arheologice, înregistrarea și analiza post-săpătură a descoperirilor, care să permită parcurgerea procedurii de descărcare de sarcină arheologică pentru terenul proprietate a beneficiarului, pe care urma să fie construit un ansamblu rezidențial.

Cadrul fizico-geografic

Terenul pe care au fost efectuate, în toamna anului 2008, cercetările arheologice preventive se află situat pe malul drept al văii Cociovaliștei, curs de apă care a suferit importante modificări și amenajări antropice în cursul ultimului secol. Din mărturiile unor localnici, pe terenul unde s-a desfășurat cercetarea de față a existat în a doua jumătate a secolului trecut o livadă experimentală a unei stațiuni de cercetare în domeniul zootehniei, care a fost dezafectată în cursul ultimului

deceniu³. Această informație a fost confirmată atât printr-o adeverință emisă de Primăria Baloțești, cât și de observațiile directe efectuate pe o serie de imagini aeriene verticale.

Din punct de vedere geomorfologic, zona în care se află amplasat situl se încadrează în grupa regiunilor loessoide a Câmpiei Române, subunitatea Câmpia Vlăsiei, numită și Câmpia tabulară a Vlăsiei⁴. Caracterul divergent al teraselor, mulțimea crovurilor, existența unui mic sector de dune, degradarea incipientă a rețelelor hidrografice, mulțimea limanelor fluviale sunt caracteristicile ce individualizează Câmpia Vlăsiei⁵. Din Câmpia Vlăsiei face parte și subunitatea Câmpia Snagovului cu altitudini cuprinse între 80–130 m, dominată de lacuri de tip liman-fluviatil (Bălteni, Snagov, Căldărușani)⁶, astăzi acestea fiind alimentate și cu apele Ialomiței prin sistemul Bilciurești și prin văile de tip „*mostiște*” care se varsă în ele⁷. În această câmpie au avut loc importante schimbări în textura hidrografică (inclusiv de-a lungul fostului pârâu Cociovaliște sau Pociovaliște), astfel că necesitatea de utilizare a apei pentru agricultură a fost asigurată prin sistemele de irigații și lucrări de amenajare a unor lacuri artificiale (iazuri, eleșteie) în acest areal⁸. Practic această câmpie se individualizează în cadrul Câmpiei Române de vest, prin așa numita „*câmpie tabulară*” (cu terase)⁹ care se află situată în sudul zonei de subzistență, unde, așa cum am arătat, se întind câmpuri netede, largi, acoperite de depozite loessoide, loess și, local, dune de nisip. Câmpurile se termină prin terase către văile principale ce le despart (Dunărea în primul rând, apoi Dâmbovița, cel puțin de la București în jos, Mostiștea, Ialomița). Cu excepția Vlăsiei, care este

² Termenul ca atare nu este unul uzual în teoria și practica arheologică actuală din România, cu atât mai puțin în legislația aplicabilă arheologiei/protejării patrimoniului arheologic, atunci când este vorba de cercetări arheologice preventive/de salvare, dar el este uzitat în domeniile respective din alte țări precum Marea Britanie sau SUA, iar mai recent Franța. Pentru înțelesul general al termenului și utilizarea sa vezi Roskams 2001, 35–36; Grant *et alii* 2005, 27–28, 128–129; PPG16, secțiunea 25 (actualizată în 2010 prin PPS5, 11); Neumann, Sanford 2001, 201–242; Green 2002, 104–105; Grant *et alii* 2005, 129, respectiv sensul acestuia potrivit legislației franceze aplicabile arheologiei preventive, respectiv Legea nr. 2001-44/2001 (cu completările ulterioare).

³ Informație furnizată de către dl. Tiberiu Nicolescu, fost angajat al acestei stațiuni de cercetare. După cooperativizarea toată peninsula unde este situat terenul în discuție a fost utilizată pentru culturi furajere, iar din anii '60 a fost amenajată ca livadă.

⁴ Roșu 1980, 441.

⁵ Coteț 1973, 374.

⁶ Ujvári 1972, 467; Coteț 1976, 188.

⁷ Ujvári 1972, 468.

⁸ Coteț 1976, 133.

⁹ Mihăilescu 1969, 140–142.

fragmentată și destul de împădurită spre nord (mai ales în Câmpia Snagovului), întreaga câmpie estică tabulară este o regiune de silvostepă, acum cu prea puține păduri, și de stepă cu graminee, intens cultivată în ultimele decenii, iar mai recent transformată treptat în zonă rezidențială. Această câmpie a fost din vremurile preistorice până astăzi relativ populată și a servit drept punte de legătură între zona colinară și valea Dunării¹⁰.

Din punct de vedere administrativ situl se află în localitatea Balotești, comuna Balotești, județul Ilfov, la aproximativ 1,6 km est de DN 1 București – Ploiești și la aproximativ 282 m nord de DJ 101, pe un promontoriu înconjurat din trei părți de un meandru larg al pârâului Cociovaliștea, care în această zonă curge foarte lent formând bălți largi (în dreptul sitului lățimea bălții depășește 50 m). Cotele altimetrice ale promontoriului sunt cuprinse între 85 m și 96 m¹¹, iar suprafața acestuia este de aproximativ 20,8 ha. (planșele 2, 4).

Scurt istoric al cercetărilor în zona văii Cociovaliștei

În ceea ce privește potențialul arheologic al zonei Săftica–Balotești acesta este relativ bine cunoscut în literatura de specialitate încă din anii '80, atât ca urmare a efectuării unor periegeze desfășurate în această zonă cu ocazia unor preconizate lucrări de îmbunătățiri funciare sau mai recent, dar probabil și în urma reactualizării PUG Balotești (1998) sau al elaborării și avizării PUG Balotești (2007–2008). Astfel, de-a lungul văii Cociovaliștei (Pociovaliștei), în actualul teritoriu administrativ al localităților Corbeanca, Săftica, Balotești, Căciulați, Moara Vlăsiei și Grădiștea sunt cunoscute peste 30 de semnalări (planșa 3) ale unor situri arheologice (în special așezări), datând din perioade istorice diverse (preistorie: epoca neolitică – c. Gumelnița, epoca bronzului – c. Tei; perioada Latène: sec. III–I a. Chr. și sec. I–III p. Chr.; perioada post-romană: sec. II–IV p. Chr. (c.

Chilia-Militari); perioada medievală timpurie: sec. V–VII și sec. VIII–X și perioada feudală)¹². Cele mai apropiate zone cu potențial arheologic cunoscut și reperat, raportat la arealul cercetat, sunt cele din perimetrul unor situri arheologice, clasate în Lista Monumentelor Istorice (2004)¹³. Aceștia li se adaugă o serie de descoperiri arheologice mai vechi și mai recente din zona de nord a județului Ilfov¹⁴, respectiv din perimetrul comunelor Balotești, Ciolpani, Corbeanca, Grădiștea, Gruiu, Moara Vlăsiei, Periș, Snagov, respectiv de pe văile Lacul Mănăstirii (Bălteni), Ialomiței, Snagovului, Vlăsiei, Mostiștei.

În cursul ultimelor trei decenii, multe dintre acestea au fost însă semnificativ afectate în contextul evoluției teritoriului urban al municipiului București, al localităților limitrofe capitalei din zona de nord–nord-est a județului Ilfov, dar și de marile lucrări de amenajare a teritoriului din perioada comunistă¹⁵. Unul dintre cele mai elocvente cazuri privind existența unui potențial arheologic semnificativ de-a lungul văilor din această regiune este indiscutabil cel al văii Mostiștei¹⁶.

În ultimul deceniu însă, cel mai semnificativ impact asupra vestigiilor arheologice existente în acest areal, inclusiv cele din zona văii Cociovaliștea se datorează dezvoltărilor considerabile ale ariilor rezidențiale din extravilanul localității Balotești (și nu numai), aceasta fiind în fapt o caracteristică pentru toată zona situată în nordul județului Ilfov. O analiză preliminară efectuată pe o serie de imagini aeriene și satelitare ale zonei de referință pentru acest studiu înfățișează ritmul accelerat al acestor dezvoltări în ultimii 3 ani, inclusiv în perimetrul unor situri arheologice reperate (planșa 5). Ținând cont de absența cvasi-totală a unor noi informații (semnalări, rapoarte arheologice preliminare) în literatura de

¹² Sandu 1992, 309–319.

¹³ Lista Monumentelor Istorice 2004, publicată în *Monitorul Oficial* nr. 646 bis din 16 iulie 2004, vol. II, 1570–1572.

¹⁴ Sandu 1992, 289–323.

¹⁵ Sandu 1992, 309–319; PUG Balotești (2008).

¹⁶ Șerbănescu, Trohani 1978; Trohani 1988.

¹⁰ Sandu 1992, 289.

¹¹ Plan de referință altimetrică Marea Neagră 1975.

specialitate recentă (în special în *Cronica Cercetărilor Arheologice din România*) sau în baza de date referitoare la evidența cercetărilor arheologice din România¹⁷, există premise care îndreptătesc luarea în calcul a ipotezei potrivit căreia în situația mării majorității a proiectelor de dezvoltare rezidențială să nu fi fost luate în considerare măsuri minimale pentru înregistrarea și documentarea vestigiilor arheologice ce vor fi existat în aceste perimetre, în ciuda faptului că încă din anul 2000 a fost adoptată o legislație clară în domeniu.

Coroborarea datelor cunoscute din literatura de specialitate, modelarea tridimensională a spațiului aflat în imediata vecinătate a sitului cercetat (planșa 2), dar și analiza preliminară a imaginilor aeriene oferă argumente pertinente, credem, pentru ca în viitor, pornind de la acest studiu de caz, autoritățile centrale și locale cu competență în domeniu să acorde o atenție sporită efectuării cercetărilor arheologice în zonele adiacente văilor Cociovaliștei, Vlăsiei, Ialomiței și lacurilor Snagov sau Căldărușani, în aria de nord a jud. Ilfov. Așa cum va fi prezentat în cele ce urmează, rezultatele cercetărilor arheologice preventive din acest punct arată că foarte probabil —în zonele situate de-a lungul acestor cursuri de apă— este vorba de o locuire sezonieră, însă cartarea unor atare descoperiri poate să determine o reinterpretare în ceea ce privește intensitatea locuirii umane de-a lungul perioadelor istorice în acest areal.

Considerații de ordin metodologic

Proprietatea în perimetrul a căreia s-a făcut cercetarea a avut suprafața¹⁸ de aproximativ 30.000 m². Proiectarea și trasarea sondajelor și secțiunilor arheologice a ținut cont de configurația terenului, jumătatea de est a promontoriului având pantele orientate pe direcția est-vest, ceea ce a determinat ca toate sondajele din etapa evaluare să aibă o orientare clară pe această axă.

Evaluarea de teren a fost realizată prin două metode distincte de investigarea, respectiv prin periegează și sondare, fiind efectuată în prima jumătate a lunii octombrie 2008.

Periegeza a fost efectuată în scopul observării unor indicii preliminare care să confirme potențialului arheologic al perimetrului ce urma a fi afectat de viitoarele construcții.

Sondarea a fost realizată prin deschiderea a 117 unități de săpătură (sondaje) distribuite uniform pe suprafața parcelei (planșa 6). Dimensiunile acestora au fost variabile, fiind cuprinse între 1,80 × 1,0 m și 8,0 × 1,0 m. Aceste sondaje au avut scopul de a stabili eventualele intervenții antropice (de interes istorico-arheologic) din perimetrul promontoriului în discuție. Realizarea sondajelor s-a făcută sub supraveghere arheologică, fiind folosit un utilaj mecanic (buldo-excavator), efectuându-se o serie de observații preliminare de ordin stratigrafic, dar și delimitarea perimetrului cu potențial arheologic cert.

Ulterior, în etapa propriu-zisă de cercetare arheologică preventivă, acest perimetru a fost investigat prin deschiderea unor unități de săpătură având ca scop stabilirea existenței și distribuției eventualelor intervenții antropice (de interes istorico-arheologic) în această zonă, respectiv investigarea exhaustivă a vestigiilor arheologice identificate preliminar. Astfel, săpăturile arheologice cu caracter preventiv au impus realizarea —pe două axe longitudinale, ce străbat proprietatea aproximativ de la nord la sud și de la vest la est, cu localizare în partea de SSE a terenului în discuție— a 9 suprafețe și secțiuni de cercetare, cu dimensiuni și orientări variabile (planșele 6, 7). Secțiunile trasate în zona delimitată ca fiind zonă cu potențial arheologic cert au însumat o suprafață totală de 1.291 m².

Pentru toate etapele cercetării au fost realizate măsurători topografice de detaliu. În ceea ce privește modalitatea de înregistrare a observațiilor efectuate în cadrul derulării săpăturii, au fost utilizate metode descriptive uzuale în arheologie, respectiv însemnările de teren (în format standard – fișe de secțiune,

¹⁷ ACERA – Sistemul de Administrare a Cercetărilor Arheologice din România, disponibil pentru consultare on-line la adresa <http://arh.cimec.ro/>.

¹⁸ Suprafața exactă fiind de 29.900 m², din care aproximativ 5.400 m² reprezentând malul Cociovaliștei, teren proaspăt curățat de arbuști.

fișe de complex, dar și alte înregistrări de tip text). Metodele de înregistrare grafică constau în realizarea de planuri și profile, cât și a unor fotografii în format digital. Înregistrarea stratigrafiei verticale s-a realizat contextual.

Scurtă descriere a unităților de săpătură

Studiul diverselor surse de arhivă și unele dintre sondajele efectuate pe teren au permis delimitarea unui anumit perimetru cu potențial arheologic (fragmentele ceramice descoperite încadrându-se exclusiv în perioada secolelor II–I a. Chr.), fiind astfel confirmată parțial informația existentă în Lista Monumentelor Istorice din județul Ilfov (2004), care plasează pe malul drept al pârâului Cociovaliște, în raza com. Balotești un sit arheologic de categoria B (importanță locală) cu vestigii din perioada epocii bronzului și epoca geto-dacică. Sondajele au fost efectuate pe nouă aliniamente orientate est-vest, acoperindu-se într-o manieră uniformă întreaga proprietate, acordându-se atenție sporită zonele în care a fost semnalată existența unor artefacte. În vederea delimitării certe a zonei cu potențial arheologic s-au dovedit a fi relevante observațiile și descoperirile efectuate în cazul a zece sondaje (S023, S025, S108, S109, S110, S033, S035, S053, S055, S056), toate acestea fiind grupate în zona de sud-sud-est a perimetrului investigat prin cercetări arheologice preventive.

În urma efectuării evaluării teoretice și de teren, a putut fi delimitată o zonă cu potențial arheologic, aici fiind deschise alte 9 unități de săpătură (secțiuni și suprafețe), descrise în cele ce urmează. (planșa 7)

S I – orientare aproximativă NE–SV, cu dimensiuni de 110×2 m; secțiune magistrală necesară verificării stratigrafiei în zona supusă investigației. În cadrul acesteia au fost descoperite numeroase fragmente ceramice aflate în poziție secundară, într-un sediment de culoare cenușie, discontinuu. În carourile 34-35 a fost descoperită partea inferioară a unei gropi, complex arheologic notat Cpl 3. (planșa 9.3.)

S II – orientare aproximativă NE–SV, cu dimensiuni de 25×5 m; situată paralel cu S I și despărțită de aceasta printr-un martor stratigrafic cu o lățime de 0,30 m. Secțiunea a inclus în partea sa de SE sondajul S035 (deschis în etapa de evaluare de teren). În această secțiune a fost identificat și cercetat un complex arheologic (groapă), notat Cpl 1. (planșele 9.1., 10)

S III – orientare aproximativă NE–SV, cu dimensiuni de $8,5 \times 5$ m; situată paralel cu S I și despărțită de aceasta printr-un martor stratigrafic cu o lățime de 1,50 m. Secțiunea a inclus în jumătatea sa estică sondajul S055 (deschis în etapa de evaluare de teren). Concentrarea de fragmente ceramice observată —inclusiv în timpul efectuării sondajelor de evaluare— într-un sediment de culoare negru-cenușiu, aparținea unei gropi de mari dimensiuni, complex arheologic notat Cpl 2. (planșele 9.2., 11)

S IV – orientare aproximativă NV–SE, cu dimensiuni de 30×3 m; situată paralel cu S III, S VII și S IX, respectiv perpendicular pe S I și despărțită de acestea prin martori stratigrafici cu o lățime de 1 m. Secțiunea a inclus sondajul S108, deschis în etapa de evaluare de teren.

S V – orientare aproximativă NE–SV, cu dimensiuni de 12×5 m; situată paralel cu S I și S III, despărțită de aceasta prin martori stratigrafici cu o lățime de 1 m lățime.

S VI – orientare aproximativă NE–SV, cu dimensiuni de 10×6 m; situată paralel cu S II și despărțită de aceasta printr-un martor stratigrafic cu o lățime de 1 m. În sedimentul de culoare cenușie (vezi mai jos descrierea stratigrafiei) a fost descoperită o lamă de cuțit fragmentară, aflată în poziție secundară.

S VII – orientare aproximativă NV–SE, cu dimensiuni de 22×11 m; situată paralel cu S IV și despărțită de aceasta printr-un martor stratigrafic cu o lățime de 1 m. Secțiunea a inclus sondajul S 008, deschis în etapa de evaluare de teren.

S VIII – orientare aproximativă NV–SE, cu dimensiuni de 15×10 m; situată paralel cu S IV.

S IX – orientare aproximativă NV–SE, cu dimensiuni de 15×10 m; situată paralel cu S IV.

Stratigrafia generală a zonei cercetate

Stratigrafia verticală a zonei —așa cum a fost stabilită încă din etapa evaluării de teren— nu a fost una complexă, în cele mai multe situații observate fiind identificate doar trei unități stratigrafice:

- u.s.1000 – nivelul vegetal actual, de culoare neagră-cafenie, grad de compactare scăzut, granulație ridicată, saturat, permeabil, cu foarte puține materiale contemporane remaniate, rar și materiale arheologice;

- u.s.1001 – strat de argilă, de culoare galbenă, compact, omogen, permeabil, ce conține carbonați, aparținând bazei terasei; acesta reprezintă nivelul nominalizat de arheologi cu titulatura de *steril arheologic*;

- u.s.1002 – nivel siltic, de culoare alb-gălbie, omogen, grad de compactare scăzut, permeabil, saturat mediu.

În cadrul etapei de cercetare arheologică preventivă stratigrafia verticală¹⁹ a sitului și implicit a complexelor identificate s-a făcut contextual și anume au fost definite următoarele niveluri (planșele 10, 11):

Context 1 – nivelul vegetal actual, de culoare brun cenușiu închis (negru), cu textură siltică (prăfoasă) nisipoasă, structură agregată datorată bioturbației faunei, grad de compactare scăzut, frecvente rădăcini actuale și urme de rădăcini, permeabil, cu foarte puține materiale contemporane remaniate, rar și materiale arheologice, grosime de cca. 0,30 m;

Context 2 – nivel antropic, discontinuu, sediment de culoare cenușiu mediu, textură siltică nisipoasă, structură granulară, omogen, compact, conține fragmente ceramice de mici dimensiuni, oase, pigmenți de cărbune, bucățele de chirpici în poziție secundară, grosime de cca. 0,25 m;

Context 3 – strat de argilă, de culoare galbenă, compact, omogen, permeabil, ce conține carbonați, aparținând bazei terasei; acesta reprezintă nivelul identificat de arheologi drept „*steril arheologic*”, grosime de cca. 0,30 m;

Context 4 – sediment de culoare neagră-cenușie, textură siltică nisipoasă, structură granulară, relativ eterogenă, constituind umplutura complexelor arheologice; conține fragmente ceramice, oase, pigmenți de cărbune, fragmente de vatră și chirpici, grosime de cca. 0,55–1,20 m;

Context 5 – sediment de culoare cafenie, compact, omogen, conținând puține fragmente ceramice și reprezentând o lentilă rezultat al eroziunii accentuate și acumulării;

Context 6 – nivelul steril, sediment de culoare alb-gălbue, siltic, friabil, conține carbonați și este echivalent din punct de vedere arheologic contextului nr. 3, din punct de vedere stratigrafic fiind situat sub acesta, grosime de cca. 0,20 m.

Context 7 – sediment de culoare cafenie-gălbui, siltic, friabil, cu pigmenți de argilă galbenă și echivalent ca textură și compoziție contextelor 3 și 6.

Caracteristicile generale ale stratigrafiei geologice stabilite în urma sondajelor efectuate indică existența unor intervenții antropice moderne-contemporane în zonă, de tipul amenajărilor, îndreptărilor, nivelărilor etc. deoarece nivelul vegetal actual (u.s.1000) nu poate suprapune direct stratul de argilă al terasei (u.s.1001). De asemenea, variațiile privind grosimea nivelului vegetal (u.s.1000) și raportul altimetric al acestuia cu stratul de argilă din baza terasei (u.s.1001), demonstrează fără nici un fel de dubiu intervențiile antropice menționate mai sus. Având în vedere faptul că terenul vizat de investigația de față a servit anterior unor scopuri agricole, intervențiile antropice au fost realizate —cel mai probabil— în vederea amenajării acestuia pentru cultivare.

În altă ordine de idei, în unele sondaje (S023, S025, S033, S035, S053, S055, S056, S108–110), dar și în unele suprafețe de

¹⁹ Autorii mulțumesc și pe această cale colegului lor dr. Constantin Haită pentru informațiile puse la dispoziție și observațiile de ordin sedimentologic efectuate în ceea ce privește stratigrafia sitului cercetat.

cercetare (S II, S III și S VI) a fost surprins un nivel cenușiu, cu material arheologic (lentile de chirpici ars, fragmente ceramice, bucățele de cărbune), notat u.s.1003 (echivalent cu contextele 2 și 4). Caracteristicile sedimentare ale acestuia sunt următoarele: culoare cenușie, grad de compactare mediu, omogen, saturat, permeabil. Acesta reprezintă un paleosol²⁰ și este suprapus în partea superioară de nivelul vegetal actual (u.s.1000), fiind amplasat deasupra nivelului de argilă din baza terasei (u.s.1001). Din acest nivel (u.s.1003) pornesc și complexele arheologice identificate și cercetare (Cpl 1–3). Nu este exclusă posibilitatea ca în sondajele în care nu a fost identificat, acesta să fi fost distrus/îndepărtat de lucrările de amenajare amintite anterior, inclusiv de lucrările de nivelare efectuate anterior în urma desființării livezii care a existat aici.

Din punct de vedere al stratigrafiei orizontale, caracterul cercetărilor de evaluare efectuate pe terenul în discuție nu au permis realizarea prea multor observații în acest sens. În primul rând, sondajele arheologice au fost de dimensiuni variate, amplasarea acestora fiind realizată la distanțe relativ mari (planșa 6), în scopul de a verifica o suprafață cât mai reprezentativă din terenul supus evaluării. Această situație nu a permis obținerea unor profile care să stabilească relațiile pe orizontală dintre complexele/contextele arheologice identificate. Datele referitoare de stratigrafia orizontală au fost completate prin efectuarea cercetărilor arheologice preventive, observațiile realizate în acest context indicând o distribuție spațială a complexele/contextele arheologice, aparent uniformă, cu o concentrare evidentă în partea de SSE al terenului, respectiv spre malul apei.

Scurtă descriere a complexelor arheologice

Groapa nr. 1 (Cpl. 1) (planșele 9.1., 10). Groapă de formă ovală, cu diametrul de 2,30 m, albiată în secțiune și având adâncimea maximă păstrată de aproximativ 0,55 m.

Complexul este săpat într-un sediment (context 3) de culoare galbenă (argilă siltică), umplutura (context 4) acestuia fiind constituită dintr-un sediment de culoare negru-cenușiu, care conținea fragmente ceramice, oase, pigmenți de cărbune, plăcuțe de vatră.

Materialul arheologic este reprezentat de vase borcan, fragmente de fructieră, torți și fragmente din corpul unor amfore, câni, platouri, dar și sârmă din cupru (?).

Groapa nr. 2 (Cpl. 2) (planșele 9.2., 11). Groapă de formă ovală în plan, cu diametrul de 3,50 m, având în secțiune formă de clopot, colmatată și prezentând mai multe nivele de umplere succesivă. Baza gropii avea formă tronconică, adâncimea maximă păstrată fiind de 0,55 m. Umplutura gropii conținea două momente de umplere și lentile de pământ mixt datorate perioadelor de eroziune și acumulare. Groapa a fost secționată pe axa N – S pentru stabilirea stratigrafiei verticale (planșa 11). Nivelul de săpare a gropii a fost identificat parțial. Complexul a fost săpat într-un sediment de culoare brun-gălbui, compact, argilos (context 3) și se adâncea într-un sediment de culoare alb-gălbui (context 6), nisipos, friabil, cu foarte mulți carbonați. Au putut fi observate în plan vertical o serie de elemente, precum baza gropii (având formă cilindrică), nivelurile de umplere succesivă (inclusiv datorate abandonului – context 4), eroziunea/colmatarea pereților pe laturile de sud și nord (context 5). Conturul gropii a fost identificat în plan orizontal, acesta fiind de formă aproximativ circulară, fără a putea fi observate perturbări.

Primul nivel de umplere al gropii îl reprezintă contextul 5, care este constituit dintr-un sediment de culoare cafeniu-cenușie, eterogen, friabil, cu mulți carbonați, conține puține fragmente ceramice.

Al doilea nivel de umplere (context 4) este constituit dintr-un sediment de culoare negru-cenușiu, conține fragmente ceramice, oase animale prezentând urme de ardere, pigmenți de cenușă, chirpici ars.

Scopul realizării gropii este greu de stabilit, funcționalitatea posibilă a gropii fiind

²⁰ Mai precis *nivelul arheologic* sau *stratul de cultură* conform terminologiei utilizate de arheologi.

—cel mai probabil— cea de tip siloz, respectiv pentru depozitarea produselor în vrac. Aceasta pare să fi fost utilizată pentru o scurtă durată sau dezafectată și abandonată. Abandonul acesteia a determinat fenomene de eroziune accentuată (context 5) și acumulare (context 4), în ultima ei fază.

Groapa nr. 3 (Cpl. 3) (planșa 9.3.). Partea inferioară a unei gropi, în care se păstrau o serie de fragmente ceramice descoperite *in situ* aparținând unui vas borcan întregibil. Complexul a fost afectat semnificativ de lucrările agricole efectuate în anii '80.

Materialul ceramic

Materialul ceramic descoperit în aceste complexe este alcătuit din tipuri de vase modelate cu mâna sau lucrute la roată, care aparțin perioadei geto-dace clasice. Materialul este fragmentar, vasele descoperite fiind neîntregibile. Totuși formele acestora au putut fi reconstituite, fiind vorba de fructiere sau vase borcan, câni, platouri, fragmente aparținând unor vase de provizii, torți și fragmente din corpul unor amfore. Pasta predominantă este grosieră având ca degresant pietricele, nisip, fragmente vegetale; aceasta este arsă oxidant (culoare cărămizie) sau reducător (culoare cenușie). Vasele realizate din pastă fină sunt reprezentate de vasele de tip fructieră și câteva fragmente (de bază perforată) ce aparțin unor strecurători. Astfel, principalele tipuri de vase descoperite cu ocazia acestor cercetări arheologice preventive sunt:

Vasul borcan prevăzut cu butoni cilindrici, apucători, bază dreaptă, decorat cu brâu alveolar, impresiuni digitale, linii incizate. Analogii: Crișan 1969, 161–163, pl. LXXXIII/1–6, LXXXV/3–6, 9 (categoria de ceramică rudimentară încadrată în faza a III-a clasică de către I. H. Crișan); Trohani 1997, 212–213, pl. XXIV/1, 3–4, pl. XXV.

Cana prezintă doar prin torți fragmentare, cu secțiune rotundă sau ovală și baze inelare. Analogii: Crișan 1969, 165–166, pl. LXII; Trohani 2000, 387/fig. 10, 388/fig. 11.

Cupa reprezentată numai prin fragmente aparținând corpului conic și buzei. Analogii: Trohani 2000, 389/fig. 19/4–8.

Fructiera este atestată numai sub forma unor fragmente ce aparțin corpului tronconic și părții inferioare (piciorul), partea superioară fiind reprezentată de buze arcuite orizontal sau fațetate. Analogii: Crișan 1969, 167–168, pl. L/1–6, tipul IV (sec. I a. Chr.); 168–170, pl. LIV/1–4, 7 (sec. I p. Chr.); Trohani 2000, 389–390, fig. 12, 13.

Strecurătoarea prezintă numai prin fragmente aparținând corpului conic, semiferic, perforat. Analogii: Crișan 1969, 171, fig. 85, pl. LVI/2; Trohani 2000, 396, fig. 17/1.

Castronul de formă tronconică, cu diametru mare la partea superioară și baza dreaptă. Analogii: Crișan 1969, p. 179–180, pl. LXXXI, LXXXII/ tipul I; Trohani 2000, p. 392, fig. 15/2, 3–7; p. 393, fig. 16/ 1, 2–6.

Bolul atestat numai prin fragmente aparținând corpului semisferic și buzei. Analogii: Trohani 2000, 399, fig. 19/4–8.

Ulciorul reprezentat prin fragmente aparținând bazelor inelare și buzelor verticale. Analogii: Crișan 1969, 127, fig. 87, pl. LVIII (ulcioare cu o toartă).

Amfora este reprezentată de două fragmente. Pe baza morfologiei și a analizei vizuale a pastei celor două fragmente amfore, au putut fi stabilite analogii în rândul celor descoperite la Popești (jud. Giurgiu)²¹. Cele două fragmente descoperite recent la Balotești datează —cel mai probabil— din sec. II a. Chr.²²

*

**

Analiza întregului lor de material ceramic descoperit cu prilejul cercetărilor arheologice preventive din cadrul sitului

²¹ Mostre din cele două amfore descoperite la Balotești, împreună cu câteva din cele prelevate de la Popești, vor face obiectul unei analize petrografice (David Williams).

²² Autorii mulțumesc și pe această cale dr. Andrei Opaț pentru determinarea acestor fragmente de amfore. Rezultatele analizelor petrografice vor fi publicate de către Andrei Opaț într-un studiu dedicat amforelor produse local.

Balotești – *Flower City* permite o încadrare din punct de vedere cronologic a acestuia în perioada Latène (sec. II–I a. Chr.)²³.

Starea de conservare a complexelor arheologice, dar nici contextele certe ale acestora nu au fost de asemenea natură încât să permită stabilirea unor relații între cele 3 gropi cercetate. Astfel nu există posibilitatea de a determina mai precis modul de asociere al complexelor sau posibilele etape de evoluție și durata locuirii. Acest termen este folosit în sens convențional, datele existente în stadiul actual al cercetării nepermițând încadrarea într-o anumită categorie de sit a complexelor identificate (gropi a căror parte superioară a fost afectată semnificativ de activități antropice de dată recentă). Totuși, structura și inventarul acestora, coroborate cu concluziile studiului resturilor de faună (vezi *infra*), permit o încadrare generală în categoria așezărilor.

Dincolo de confirmarea existenței potențialului arheologic și revizuirea unor considerații de ordin cronologic în legătură cu materialul descoperit în cadrul sitului, cercetarea de față a creat premisele unei abordări pluridisciplinare, dacă este să ne raportăm la analiza geo-spațială privind amplasamentul sitului în mediul ambiant și peisajul înconjurător. Modelul digital al sectorului văii Cociovaliștei din imediata vecinătate a sitului de la Balotești – *Flower City* (planșa 4), dar și cartarea unor alte puncte de interes arheologic din apropiere —semnalate anterior în literatura de specialitate— sunt de natură să ofere o altă perspectivă asupra locuirii umane din acest habitat în perioadele pre- și protoistorice. Astfel cercetarea arheologică preventivă nu determină exclusiv investigarea prin metode intruzive a perimetrului care urmează a fi afectat de lucrări de construire, ci și studierea —printr-o serie întreagă de metode non-intruzive— vestigiilor în raport cu încadrarea lor în peisaj²⁴, contribuind astfel la o

mai bună înțelegere a caracteristicilor și semnificației unui anumit sit.

CATALOGUL DESCOPERIRILOR²⁵

(planșele 12–29²⁶)

GROAPA NR. 1 (Cpl. 1) (planșele 12–16)

Fructiere

1. Fructieră (fragmentară); dg = 24 cm. Pastă de culoare cărămizie (2,5 YR 5/6), cu particule de nisip, mică și pietricele; ardere oxidantă; modelat cu mâna. Buza arcuită orizontal, cu marginea rotunjită. (nr. inv. t. 1)

2. Fructieră (fragmentară); dg = 18 cm; dm = 25,4 cm. Pastă de culoare cărămiziu-cenușie la exterior și neagră la interior (7.5 YR; 6/6), cu particule de nisip și pietricele; ardere oxidantă neuniformă; prelucrat la roată. Buza arcuită orizontal, marginea rotunjită. (nr. inv. t. 2)

3. Fructieră (fragmentară); dg = 15 cm; db = 10,6 cm; hp = 15 cm. Pastă de culoare cărămizie (7,5 YR 7/8), cu particule de nisip, mică și pietricele; ardere oxidantă; prelucrat la roată. Se păstrează piciorul și fragmente din corp. Piciorul vasului este scurt, inelar la bază, cu o canelură circulară. (nr. inv. t. 3)

Oale borcan/vase “pântecoase”

4. Oală borcan (fragmentară). Pastă de culoare cărămizie (2,5 YR 6/8), cu particule de nisip, pietricele și urme vegetale; arderea oxidantă; modelat cu mâna. Fragmentul ceramic păstrează unul din butoni și o parte din brâul alveolar. (nr. inv. t. 4)

5. Oală borcan (fragmentară). Pastă de culoare cărămizie (2,5 YR 6/8), cu particule de nisip, pietricele și urme vegetale; ardere oxidantă; modelat cu mâna. Decorat cu brâul alveolar. (nr. inv. t. 5)

6. Oală borcan (fragmentară). Pastă de culoare cărămizie (2,5 YR 5/8), cu particule de nisip, pietricele și urme vegetale; ardere oxidantă; modelat cu mâna. Decorat cu brâul alveolar. (nr. inv. t. 6)

7. Oală borcan (fragmentară); db = 14 cm. Pastă de culoare cărămizie (Gley 13/10Y), cu particule de

²⁵ **Abrevierile utilizate:** db = diametru bază, dg = diametru gură, dm = diametru maxim, do = diametru orificiu, dt = diametru toartă, g. = grosime, hp = înălțime păstrată, Lp = lungime păstrată, lp = lățime păstrată; nr. inv. t. = număr inventar tranzit.

²⁶ Autorii mulțumesc și pe această cale colegii lor Georgiana Ducman pentru realizarea desenelor materialul arheologic descoperit în cadrul sitului de la Balotești – *Flower City*.

²³ Autorii mulțumesc și pe această cale colegului lor dr. George Trohani pentru observațiile și sugestiile formulate în legătură cu materialul ceramic descoperit în cadrul sitului de la Balotești.

²⁴ Johnson 2005. 156–159.

nisip, pietricele și urme vegetale; ardere oxidantă; modelat cu mâna. Baza dreaptă. (nr. inv. t. 7)

8. Oală borcan (fragmentară). Pastă de culoare cărămizie (2,5 YR 5/8), cu particule de nisip, pietricele și urme vegetale; ardere oxidantă; modelat cu mâna. Decorat cu brăul alveolar și incizii verticale realizate cu pieptănul. (nr. inv. t. 8)

9. Oală borcan (fragmentară); db = 9 cm. Pastă grosieră, de culoare cărămizie (2,5YR 6/6) cu particule de nisip, pietricele și urme vegetale; ardere oxidantă; modelat cu mâna. Baza dreaptă. (nr. inv. t. 9)

10. Vas "pântecos" (fragmentar); dg = 21 cm. Pastă de culoare cărămizie (2,5YR 6/6) cu particule de nisip, pietricele și urme vegetale; ardere oxidantă; modelat cu mâna. Buza vasului răsfrântă și teșită oblic în exterior. (nr. inv. t. 10)

11. Oală (fragmentară); dg = 21 cm. Pasta de culoare cărămizie (5YR 7/6), cu particule de nisip, mică, pietricele și urme vegetale; ardere oxidantă, neuniformă; modelat cu mâna. Buza ușor arcuită, margine rotunjită, sub aceasta fiind prinsă o toartă rotundă în secțiune. (nr. inv. t. 11)

Căni / cupe

12. Cupă (?) (fragmentară); dg = 10 cm. Pastă grosieră, de culoare brun-cenușie (2YR 6/4), cu particule de nisip, pietricele și urme vegetale; ardere oxidantă; modelat cu mâna. Buza răsfrântă, cu marginea rotunjită. (nr. inv. t. 12)

13. Cupă (?) (fragmentară); db = 8 cm. Pastă de culoare cărămizie (7,5 YR 5/6), cu particule de nisip și pietricele; ardere oxidantă; modelat cu mâna. Baza vasului este dreaptă. (nr. inv. t. 13)

14. Cană (?) (fragmentară). Pastă fină, de culoare cenușie (Gley 2 5/5BG), cu particule de nisip și mică; ardere reducătoare; prelucrat la roată. Fragmentul ceramic prezintă opt incizii realizate cu ajutorul pieptănului. (nr. inv. t. 14)

Castroane / boluri

15. Castron (fragmentar); dg = 33 cm. Pastă de culoare cărămiziu-cenușie (5YR 6/8), cu particule de nisip și pietricele; ardere reducătoare; modelat cu mâna. Buza arcuită, răsfrântă, cu marginile rotunjite. (nr. inv. t. 15)

16. Castron (fragmentar); dg = 21 cm. Pastă fină, de culoare cărămizie (2,5YR 6/8), cu particule de nisip; ardere oxidantă; prelucrat la roată. Buza răsfrântă, scurtă. (nr. inv. t. 16)

17. Castron (fragmentar); dg = 21 cm. Pastă fină, de culoare cenușie (Gley 1 7/10Y), cu particule de nisip; ardere reducătoare; lucrat la roată. Buza arcuită orizontal. (nr. inv. t. 17)

18. Castron (fragmentar); dg = 20 cm. Pastă fină, de culoare cenușie (10YR 6/4), cu particule de nisip, mică și oxizi de fier; ardere reducătoare; prelucrat la roată. Buza ușor oblică, marginea rotunjită. (nr. inv. t. 18)

19. Castron (fragmentar); dg = 20 cm. Pastă semifină, de culoare cenușie (Gley 1 7/10 GY), cu particule de nisip, ardere reducătoare, modelat cu mâna. Buza orizontală, fațetată. (nr. inv. t. 19)

20. Bol (fragmentar); dg = 12 cm. Pastă de culoare neagră (Gley 1 2,5/N), cu particule de nisip, pietricele și urme vegetale; ardere reducătoare; modelat cu mâna. Buza orizontală, marginea rotunjită. (nr. inv. t. 20)

Ulcioare

21. Ulcior (fragmentar); db = 8 cm. Pastă semifină, de culoare cenușie, (6/5B Gley 2), cu particule de nisip, pietricele; ardere reducătoare; prelucrat la roată. Baza inelară, profilatură externă ușor pronunțată. (nr. inv. t. 21)

Incerte

22. Strecurătoare (?) (fragmentară); dg = 7 cm. Pastă fină, de culoare cenușie (Gley 1 6/10Y), cu particule de nisip; ardere reducătoare; prelucrat la roată. Buza rotunjită, arcuită în exterior, prezintă o canelură ușoară ce o desparte de corp. (nr. inv. t. 22)

23. Fragment ceramic (ulcior ?). Pastă semifină, de culoare cenușie, (6/10B; Gley 2), cu particule de nisip și pietricele; ardere reducătoare; prelucrat la roată. Decorat cu incizii realizate cu ajutorul pieptănului. (nr. inv. t. 23)

24. Bază vas (cană ?); db = 12 cm. Pastă de culoare cenușie (10Y; 5/5B, Gley 2), cu particule de nisip; ardere reducătoare; prelucrat la roată. Baza de formă inelară. (nr. inv. t. 24)

Obiect de metal

25. Sârmă din bronz (fragmentară); L = 3,6 cm; l = 2,2 cm. (nr. inv. t. 98)

GROAPA NR. 2 (Cpl. 2) (planșele 17-26)

Obiect de metal

26. Cuțit; lamă fragmentară; Lp = 3,7 cm, l = 1,2 cm, g. = 0,3 cm. (nr. inv. t. 99)

Fusaiolă

27. Fusaiolă; dm = 4,3 cm; do = 1 cm; h = 2,8 cm. Pastă de culoare cărămizie (5YR 5/8), cu particule de nisip și pietricele; ardere oxidantă și urme de ardere secundară; formă bitronconică. (nr. inv. t. 97)

Amfore

28. Amforă (fragment din toartă și perete); Lp = 5,8 cm. Pastă fină (7.5YR 7,5/6). Toartă aproximativ dreptunghilară în secțiune, cu dimensiuni de 3,4 × 2,3 cm. (nr. inv. t. 80)

29. Amforă (fragment din toartă); Lp = 5,6 cm; dt = 3.1 cm. Pastă fină (7.5YR 7,5/6). Toartă circulară în secțiune. (nr. inv. t. 81)

Fructiere

30. Fructieră (fragmentară); dg = 35 cm. Pastă de culoare cărămidie (5YR 7/6), cu particule de nisip și pietricele; ardere oxidantă; modelat cu mâna. Buza arcuită orizontal. (nr. inv. t. 25)

31. Fructieră (fragmentară); dg = 28 cm. Pastă fină, de culoare cărămidie (10YR 7/4), cu particule de nisip și mică; ardere oxidantă; prelucrat la roată. Buza arcuită orizontal, cu marginea dreaptă, gâtul scurt și arcuit. (nr. inv. t. 26)

32. Fructieră (fragmentară); dg = 22 cm. Pastă fină, de culoare cenușie (Gley 2 7/10B), cu particule de nisip și pietricele; ardere reducătoare; prelucrat la roată. Buza arcuită orizontal, marginea decorată cu o canelură fină, gâtul scurt și delimitat de corpul tronconic printr-un prag. (nr. inv. t. 27)

33. Fructieră (fragmentară); dg = 19 cm. Pastă de culoare gălbuie, neagră la interior (5YR 7/6), cu particule de nisip și pietricele; ardere oxidantă neuniformă; modelat cu mâna. Buza arcuită orizontal cu marginea rotunjită, gâtul scurt, ușor arcuit și despărțit de corpul tronconic printr-un prag. (nr. inv. t. 28)

34. Fructieră (fragmentară); dg = 17 cm. Pastă semifină, de culoare cărămidie (7,5YR 6,5/6), cu particule de nisip și pietricele; ardere oxidantă; prelucrat la roată. Buza orizontală, fațetată, cu marginile rotunjite. (nr. inv. t. 29)

35. Fructieră (fragmentară); dg = 16 cm. Pastă de culoare cenușiu-negricioasă (Gley2 3/5BG), compactă, fină, cu particule de nisip; ardere reducătoare; prelucrat la roată. Buza orizontală, fațetată, gâtul scurt, ușor arcuit și despărțit de corpul tronconic printr-un prag. (nr. inv. t. 30)

36. Fructieră (fragmentară); dg = 16 cm. Pastă de culoare gălbui-cenușie, neagră la interior (7,5YR 7/6), cu particule de nisip și pietricele; ardere oxidantă neuniformă; prelucrat la roată. Buza arcuită orizontal cu marginile drepte, despărțită de corpul vasului printr-un prag. (nr. inv. t. 31)

37. Fructieră (picior fragmentar) db = 6 cm; dp = 7.5. Pastă grosieră, de culoare cărămidie (5YR 6/6), cu particule de nisip și pietricele; ardere oxidantă;

modelat cu mâna. Piciorul scurt, de formă cilindrică. (nr. inv. t. 32)

38. Fructieră (picior fragmentar); dp = 6,5 cm. Pastă fină, de culoare cenușie (Gley1 6/10Y), cu particule de nisip; ardere reducătoare; prelucrat la roată. Piciorul de formă cilindrică, decorat cu o canelură. (nr. inv. t. 33)

Oale borcan / vase „pântecoase”

39. Oală borcan (fragmentară); dg = 33 cm. Pastă grosieră, de culoare cărămidie (7,5YR 6/4), cu particule de nisip și pietricele; ardere oxidantă; modelat cu mâna. Buza rotunjită. (nr. inv. t. 34)

40. Oală borcan (fragmentară); dg = 32 cm. Pastă de culoare cărămidie (2,5YR 7/6), cu particule de nisip și pietricele; ardere oxidantă; modelat cu mâna. Buza ușor arcuită, cu marginea rotunjită. (nr. inv. t. 35)

41. Oală borcan (fragmentară); dg = 28 cm. Pastă grosieră, de culoare cărămidie (5YR 7/6), cu particule de nisip și pietricele; ardere oxidantă; modelat cu mâna. Buza verticală, cu marginea rotunjită. (nr. inv. t. 36)

42. Vas „pântecos” (fragmentar); dg = 22 cm. Pastă grosieră, de culoare cărămidie (5YR 7/6), cu particule de nisip și pietricele; ardere oxidantă; modelat cu mâna. Buza răsfrântă oblic. (nr. inv. t. 37)

43. Oală borcan (fragmentară); dg = 22 cm. Pastă de culoare cărămidie (5YR 6/6), cu particule de nisip și pietricele; ardere oxidantă; modelat cu mâna. Buza ușor arcuită, cu marginea rotunjită. (nr. inv. t. 38)

44. Vas „pântecos” (fragmentar); dg = 21 cm. Pastă de culoare cărămidie (2,5YR 7/6), cu particule de nisip și pietricele; ardere oxidantă neuniformă; modelat cu mâna. Buza răsfrântă oblic în exterior, rotunjită. (nr. inv. t. 39)

45. Oală borcan (fragmentară); dg = 18 cm. Pastă de culoare cărămidie (5YR 7/8), cu particule de nisip și pietricele; ardere oxidantă; modelat cu mâna. Buza verticală cu marginea țesită oblic, decorat cu brâul dispus vertical. (nr. inv. t. 40)

46. Oală borcan (fragmentar); dg = 15 cm. Pastă de culoare cărămidie (5YR 7/6), cu particule de nisip, pietricele și resturi vegetale; ardere oxidantă; modelat cu mâna. Buza răsfrântă, cu marginea rotunjită. (nr. inv. t. 41)

47. Oală borcan ? (fragmentară); dg = 15 cm. Pastă de culoare cărămidie (10R 5/6), cu particule de nisip și pietricele; ardere oxidantă; modelat cu mâna. Buza ușor răsfrântă, marginea rotunjită. (nr. inv. t. 42)

48. Oală borcan (fragmentară); db= 17 cm. Pastă de culoare cărămizie (2,5YR 6/6), cu particule de nisip, pietricele și resturi vegetale; ardere oxidantă; modelat cu mâna. Baza dreaptă. (nr. inv. t. 43)

49. Oală borcan (fragmentară); db= 15 cm. Pastă de culoare cărămizie (5YR 7/6), cu particule de nisip, pietricele și resturi vegetale; ardere oxidantă; modelat cu mâna. Baza dreaptă. (nr. inv. t. 44)

50. Oală borcan (fragmentară); db= 11 cm. Pastă grosieră, de culoare cărămizie (10R 6/8), cu particule de nisip și pietricele; ardere oxidantă; modelat cu mâna. Baza dreaptă. (nr. inv. t. 45)

51. Oală borcan (fragmentară); db= 9 cm. Pastă grosieră de culoare cărămizie (7,5YR 7/4), cu particule de nisip și pietricele; ardere oxidantă neuniformă; modelat cu mâna. Baza dreaptă. (nr. inv. t. 46)

52. Oală borcan (fragmentară). Pastă grosieră, de culoare cărămizie (5YR 7/6), cu particule de nisip, pietricele și resturi vegetale; ardere oxidantă; modelat cu mâna. Fragment ceramic păstrând unul din butonii-apucătoare, de formă cilindrică. (nr. inv. t. 47)

53. Oală borcan (fragmentară). Pastă de culoare cărămizie (7,5YR 7/6) cu particule de nisip, pietricele și resturi vegetale; ardere oxidantă; modelat cu mâna. Fragment ceramic decorat cu brâu alveolar. (nr. inv. t. 48)

54. Oală borcan (fragmentară). Pastă de culoare gălbuie (2,5YR 6/8), cu particule de nisip și pietricele; ardere oxidantă; modelat cu mâna. Fragment ceramic păstrând unul din butonii de formă ovoidală, legat de ceilalți butoni ai vasului de un brâu alveolar. (nr. inv. t. 49)

55. Oală borcan (fragmentar). Pasta de culoare cărămizie (5YR 7/6), cu particule de nisip și pietricele; ardere oxidantă; modelat cu mâna. Fragment ceramic decorat cu brâu alveolar. (nr. inv. t. 50)

56. Oală borcan (fragmentar). Pastă de culoare cărămizie (2,5YR 5/8), cu particule de nisip și pietricele; ardere oxidantă; modelat cu mâna. Fragment ceramic păstrând unul din butonii de formă cilindrică, vasul fiind decorat probabil cu impresiuni digitale. (nr. inv. t. 51)

57. Oală borcan (fragmentară). Pastă de culoare cărămizie (2,5YR 6/8), cu particule de nisip și pietricele; ardere oxidantă; modelat cu mâna. Fragment ceramic păstrând unul din butonii de formă ovoidală, arcuit. (nr. inv. t. 52)

58. Oală borcan (fragmentară). Pastă de culoare cărămizie (5YR7/6), cu particule de nisip și

pietricele; ardere oxidantă; modelat cu mâna. Fragment ceramic păstrând unul din butonii de formă cilindrică și resturile brâului alveolar care unea butonii apucătoare. (nr. inv. t. 53)

59. Oală borcan (fragmentară). Pastă de culoare cărămizie (5YR 7/8) cu particule de nisip și pietricele; ardere oxidantă; modelat cu mâna. Fragment ceramic decorat cu brâu alveolar în ghirlandă. (nr. inv. t. 54)

60. Oală borcan (fragmentară). Pastă de culoare cărămizie (5YR 7/8), cu particule de nisip și pietricele; ardere oxidantă; modelat cu mâna. Fragment ceramic decorat cu brâu alveolar în ghirlandă. (nr. inv. t. 55)

61. Oală borcan (fragmentară). Pastă grosieră, de culoare cărămizie (5YR 7/4), cu particule de nisip, pietricele și resturi vegetale; ardere oxidantă; modelat cu mâna. Fragment ceramic păstrând unul din butonii de formă cilindrică ușor alveolați și brâu cu alveole dispus în ghirlandă. (nr. inv. t. 56)

62. Oală borcan (fragmentară). Pastă grosieră, de culoare cărămizie (7,5YR 7/6), cu particule de nisip, pietricele și resturi vegetale; ardere oxidantă neuniformă; modelat cu mâna. Fragment ceramic păstrând unul din butonii de formă cilindrică ușor alveolați și brâu cu alveole dispus în ghirlandă. (nr. inv. t. 57)

63. Oală borcan (fragmentară). Pastă grosieră, de culoare cărămizie (10YR 7/4), cu particule de nisip, pietricele, resturi vegetale; ardere oxidantă neuniformă; modelat cu mâna. Fragmentul ceramic păstrează unul dintre butoni, ușor alveolați și o parte din brâu cu alveole dispus în ghirlandă. (nr. inv. t. 58)

64. Oală borcan (fragmentară). Pastă de culoare cărămizie (7,5YR 7/4), cu particule de nisip și pietricele; ardere oxidantă; modelat cu mâna. Fragment ceramic păstrând unul din butonii de formă conică legați printr-un brâu cu alveole. (nr. inv. t. 59)

65. Oală borcan (fragmentară). Pastă grosieră, de culoare cărămizie (7,5YR 7/3), cu particule de nisip și pietricele; ardere oxidantă neuniformă; modelat cu mâna. Fragment ceramic decorat cu incizii verticale. (nr. inv. t. 60)

Căni / cupe

66. Cană (fragmentară); dg = 12 cm. Pastă de culoare cărămizie (2,5YR 7/8), cu particule de nisip și pietricele; ardere oxidantă; modelat cu mâna. Buza vasului dreaptă cu marginea rotunjită, păstrând urmele de prindere a torții, decorat cu brâu dispus vertical. (nr. inv. t. 61)

67. Cană (fragmentară); dg = 10 cm, dm = 12 cm. Pastă fină, de culoare cenușie (Gley1 7/10Y), cu particule de nisip și mică; ardere reducătoare; prelucrată la roată. Buza înclinată spre exterior, rotunjită, corp cu formă tronconică, toarta supraînălțată, canelată. (nr. inv. t. 62)

68. Cană (fragmentară). Pastă grosieră, de culoare brun-cenușie (2,5Y 6/2), cu particule de nisip și pietricele; ardere reducătoare; modelat cu mâna. Fragment ceramic păstrând resturile torții, corpul de formă tronconică. (nr. inv. t. 63)

69. Cupă (fragmentară); dg = 12 cm. Pastă de culoare cărămizie (2,5YR 7/8), cu particule de nisip și mică; ardere oxidantă neuniformă. Buza dreaptă, rotunjită la exterior. (nr. inv. t. 64)

Castroane / boluri

70. Castron (fragmentar); dg = 33 cm. Pastă grosieră, de culoare cenușiu-negriciosă (5YR 7/2), cu particule de nisip și pietricele; ardere reducătoare; prelucrat la roată. Buza arcuită orizontal cu marginea rotunjită, urme de ardere secundară. (nr. inv. t. 65)

71. Castron (fragmentar); dg = 25 cm. Pastă fină, de culoare cărămizie (7,5YR 8/4), cu particule de nisip; ardere oxidantă; prelucrat la roată. Buza arcuită orizontal. (nr. inv. t. 66)

72. Castron (fragmentar); dg = 23 cm. Pastă fină, de culoare cenușie (Gley1 7/Y), cu particule de nisip; ardere reducătoare; prelucrat la roată. Buza fățuită, despărțită de corp printr-un prag. (nr. inv. t. 67)

73. Castron (fragmentar); dg = 23 cm. Pastă fină, de culoare cenușie (2,5Y 7/2), cu particule de nisip, mică și pietricele; ardere reducătoare; prelucrat la roată. Buza orizontală, cu marginea rotunjită, decorată cu o canelură greu sesizabilă, gâtul scurt, arcuit, despărțit de corp printr-un prag. (nr. inv. t. 68)

74. Castron (fragmentar); dg = 23 cm. Pastă fină, de culoare cenușie (Gley1 7/10Y), cu particule de nisip; ardere reducătoare; prelucrat la roată. Buza arcuită, gâtul scurt, ușor arcuit și despărțit de corp printr-un prag. (nr. inv. t. 69)

75. Castron (fragmentar); dg = 23cm. Pastă grosieră, de culoare cărămizie (10R 6/8), cu particule de nisip și pietricele, arderea oxidantă neuniformă, modelat cu mâna. Buză dreaptă, cu marginea rotunjită. (nr. inv. t. 70)

76. Castron (fragmentar); dg = 22 cm. Pastă de culoare cenușiu-gălbui (2,5Y 7/4), cu particule de nisip; ardere reducătoare incompletă; modelat cu mâna. Buza arcuită, răsfrântă, rotunjită. (nr. inv. t. 71)

77. Castron (fragmentar); dg = 18 cm. Pastă fină, de culoare cenușie (Gley 1 7/10y), cu particule de nisip; ardere reducătoare; prelucrat la roată. Buza rotunjită, ușor evazată, decorată cu o incizie meandrică imediat sub aceasta. (nr. inv. t. 72)

78. Castron (fragmentar, se păstrează un fragment din partea superioară); dg = 15 cm. Pastă fină, de culoare cenușie (Gley1 7/10Y), cu particule de nisip; ardere reducătoare; prelucrat la roată. Buza dreaptă, fățetată, cu marginea rotunjită, gâtul scurt, arcuit. (nr. inv. t. 73)

79. Bol (fragmentar, se păstrează un fragment din buză); dg = 14 cm. Pastă de culoare cenușie (Gley 2 7/5B), cu particule de nisip și pietricele; ardere reducătoare; prelucrat la roată. Buza orizontală, fățetată, corp globular. (nr. inv. t. 74)

Ulcioare

80. Ulcior (fragmentar); dg = 10 cm. Pastă fină, de culoare cenușie (Gley 1 6/10Y), cu particule de nisip și mică; ardere reducătoare; prelucrat la roată. Buza răsfrântă, arcuită spre exterior. (nr. inv. t. 75)

81. Ulcior (fragmentar); dg = 8 cm. Pastă de culoare cărămizie (5YR 7/8), cu particule de nisip; ardere oxidantă; prelucrat la roată. Buza dreaptă, rotunjită la exterior. (nr. inv. t. 76)

82. Ulcior (fragmentar); dg = 7 cm. Pastă fină, de culoare cenușie (Gley 7,5YR 5/1), cu particule de nisip; ardere reducătoare; prelucrat la roată. Buza arcuită, răsfrântă, cu marginea rotunjită. (nr. inv. t. 77)

Strecurători

83. Vas strecurătoare (fragmentar); dm = 12 cm. Pastă fină, de culoare cenușie (Gley 1 7/10Y), cu particule de nisip; ardere reducătoare; prelucrat la roată. Partea superioară a vasului nu se mai păstrează, corpul semisferic, cu pereții și baza perforate. Decor alcătuit din linii incizate în zig-zag, sub acestea aflându-se un al doilea registru format din patru linii drepte incizate încadrând o linie incizată meandrică. (nr. inv. t. 78)

84. Vas strecurătoare (fragmentar); dg = 15 cm. Pasta fină, de culoare cenușie (Gley 1 7/10Y), cu particule de nisip; ardere reducătoare; prelucrat la roată. Buza răsfrântă, marginea fiind dreaptă, gât scurt, umăr profilat. (nr. inv. t. 79)

GROAPA NR. 3 (Cpl. 3) (planșa 27)

Oale borcan

85. Oală borcan (fragmentară); dg = 28 cm. Pastă de culoare cărămizie (2,5YR 6/8), cu particule de nisip, pietricele, resturi vegetale; arderea oxidantă,

neuniformă; modelat cu mâna. Buza verticală cu marginea rotunjită, corp cu pereții dreți, ușor înclinați spre interior; decorat cu linii incizate dispuse vertical sau oblic la nivelul butonilor apucătoare de formă cilindrică. (nr. inv. t. 82)

86. Oală borcan (fragmentară); dg = 21 cm. Pastă de culoare cărămie (2,5YR 6/8). Vas cu pereți dreți, buza verticală cu marginea dreaptă, decorat cu brâu alveolar aplicat în ghirlandă și unind butonii apucătoare de formă cilindrică; deasupra acestui brâu vasul prezintă impresiuni digitate dispuse neuniform. (nr. inv. t. 83)

87. Oală borcan (fragmentară); dg = 20 cm. Pastă de culoare cărămie (7,5YR 6/6), cu particule de nisip, pietricele, resturi vegetale; ardere oxidantă, neuniformă. Vas cu pereți dreți, buza verticală cu marginea rotunjită, ușor înclinată spre interior, decorat cu linii incizate dispuse oblic la nivelul butonilor apucătoare de formă cilindrică și impresiune transversală (?). (nr. inv. t. 84)

88. Oală borcan (fragmentară); db = 12. Pastă de culoare cărămie (5YR 7/8), cu particule de nisip, pietricele, resturi vegetale; ardere oxidantă; modelat cu mâna. Baza dreaptă. (nr. inv. t. 85)

Cană

89. Cană (?) (fragmentar, se păstrează un fragment din bază); db = 7 cm. Pastă de culoare cărămie (5YR 7/6), cu particule de nisip și pietricele; ardere oxidantă; modelat cu mâna. Baza dreaptă, rotunjită, ușor pronunțată la exterior. (nr. inv. t. 86)

SONDAJE ȘI SECȚIUNI (planșele 28–29)

90. Fructieră (fragmentară, se păstrează un fragment din partea superioară); S II; dg = 26 cm. Pastă de culoare cărămie (5YR 7/6); modelat cu mâna. Buza vasului orizontală, cu marginea rotunjită. (nr. inv. t. 91)

91. Fructieră (fragmentar, se păstrează un fragment din partea superioară, buză); S II; dg = 24 cm., Pastă fină, de culoare cărămie (Gley 1 6/10Y), cu nisip și pietricele; arderea oxidantă; lucrată la roată. Buză arcuită orizontal. (nr. inv. t. 87)

92. Fructieră (fragmentară, se păstrează un fragment din buză); S035; dg = 21 cm. Pastă fină, de culoare cenușie (Gley 1 4/N), cu nisip și pietricele; prelucrat la roată. Buza arcuită orizontal, despărțită de corp printr-un prag. (nr. inv. t. 95)

93. Vas “pântecos” (fragmentar, se păstrează un fragment din partea superioară); S II; dg = 18 cm. Pastă de culoare cărămie (10R 6/6), cu nisip și

pietricele; ardere oxidantă. Fragment din buza ușor răsfrântă oblic spre exterior, pereții acestui vas fiind arcuiți. (nr. inv. t. 90)

94. Cană (fragmentară, se păstrează toarta); S IV; dg = 7 cm. Pastă grosieră, de culoare cărămie (5YR 6/8), cu nisip și pietricele; modelat cu mâna. Toartă de formă inelară, ovală în secțiune. (nr. inv. t. 93)

95. Strachină (?) (fragmentară, se păstrează un fragment din corpul vasului); S 4. Pastă semifină, de culoare crem (5,5YR 8/6), cu nisip, pietricele. Vasul de formă tronconică, decorat cu linii incizate care încadrează posibile incizii meandrice (solzi ?). (nr. inv. t. 92)

96. Vas borcan (fragmentar, se păstrează unul din butoni); S I. Pastă grosieră, de culoare cărămie (5YR 5/8), neagră la interior; ardere reducătoare; modelat cu mâna. Buton de formă cilindrică. (nr. inv. t. 88)

97. Vas borcan (fragmentar, se păstrează un fragment din bază); S I; db = 11 cm. Pastă de culoare cărămiziu-roșatică (5YR 6/6); ardere reducătoare; modelat cu mâna. Baza dreaptă. (nr. inv. t. 89)

98. Oală (fragmentară, se păstrează un fragment din partea superioară); S035; dg = 21 cm. Pastă fină, de culoare cărămie (2,5YR 6/8); ardere oxidantă; prelucrat la roată. Vas decorat cu o incizie vălurită imediat sub buză (dreaptă, puternic profilată) și o incizie liniară în registrul secund. (nr. inv. t. 96)

99. Vas borcan (se păstrează un fragment din corpul vasului); S VI; dg = 20 cm. Pastă grosieră, de culoare cărămie (2,5 YR 6/8); ardere oxidantă; modelat cu mâna. Fragment ceramic cu brâu alveolar. (nr. inv. t. 94)

Studiu arheozoologic²⁷

Fauna descoperită cu prilejul cercetărilor preventive din situl de la Balotești – punct Flower City este redusă numeric, conținând doar 15 resturi ce provin din două contexte arheologice diferite (complexul 2 și contextul 4), care însă sunt datate în aceeași perioadă, respectiv Latène. Speciile identificate aparțin numai mamiferelor, fiind vorba atât de cele domestice: *Bos taurus* (vită domestică), *Ovis aries/Capra hircus* (ovicaprine), *Sus*

²⁷ Studiul arheozoologic a fost realizat de către colegul nostru, dr. Adrian Bălășescu, căruia autorii îi mulțumesc și pe această cale.

domesticus (porc), cât și cele sălbatice: *Cervus elpahus* (cerb).

Fauna prezintă toate caracteristicile unor resturi menajere: o puternică fragmentare și urme de dinți, de carnivore în special (posibil și de suine domestice). Starea de conservare a materialului este extrem de proastă, numeroase fragmente faunistice sunt corodate și fisurate longitudinal, ceea ce a împiedicat observarea diferitelor urme de intervenție umană (mai ales descărnarea). Fisurarea longitudinală a oaselor ilustrează faptul că fauna a fost supusă unor procese tafonomice extrem de complexe, cum ar fi variațiile de temperatură, de umiditate etc.²⁸

În aceste condiții, vârstele de abataj (de sacrificare) au fost estimate având ca referință lui E. Schmid²⁹.

Repartiția resturilor faunistice pe contexte arheologice, specii și elemente anatomice poate fi observată în tabelul nr. 1.

În cadrul Cpx 2 (la o adâncime de 0,55 m) au fost identificat 5 resturi de vacă provenind de la un individ subadult/adult, 3 fragmente de la un ovicaprin subadult/adult și un rest de cerb de la un animal de peste 2,5 ani (pe baza unui radius epifizat distal). Acestora li se adaugă și un rest diafizar de mamifer de talie mare.

În contextul 4 au fost descoperite 3 resturi de vită, provenind de la un individ de circa $2^{3/4}$ –3 ani (prezintă P4 în curs de ieșire), un incisiv 1 superior de porc neuzat, provenind de la un individ de circa 12–14 luni și un fragment de ovicaprin subadult/adult.

Măsurătorile resturilor faunistice au fost realizate cu un șubler care prezintă o precizie instrumentală de 1/10 milimetri. Acestea au fost luate după recomandările lui von den Driesch³⁰.

Fragmentarea accentuată a resturilor faunistice nu a permis prelevarea unui număr foarte mare de măsurători care să ne permită caracterizarea din punct de vedere dimensional a diferitelor specii, totuși acestea se încadrează

în valorile cunoscute pentru perioada studiată (vezi Anexa 1 – *Biometrie*).

Din păcate cantitatea de faună determinată este extrem de redusă numeric și nu permite formularea unor observații asupra paleoeconomiei de origine animală a așezării (?) de la Balotești – *Flower City*, dar cert este faptul că aceasta se bazează în principal pe activitatea de creștere a animalelor domestice.

²⁸ Lyman 1994.

²⁹ Schmid 1972.

³⁰ von den Driesch 1976.

Tabel nr. 1 – Repartiția numerică a resturilor faunistice pe contexte arheologice, specii de mamifere și elemente anatomice

ELEMENT ANATOMIC	Cpl. 2			Context 4		
	<i>Bos taurus</i>	ovicaprine	<i>Cervus elaphus</i>	<i>Bos taurus</i>	ovicaprine	<i>Sus domesticus</i>
Dentes sup.						1
Mandibula				1		
Dentes inf.	1					
Costae		1				
Humerus	1			1		
Radius	2		1		1	
Metacarpus				1		
Pelvis	1					
Tibia		1				
Metapodalia		1				
TOTAL determinate	5	3	1	3	1	1
TOTAL indeterminate	1					

Anexa 1 – Biometrie (măsurătorile sunt efectuate după von den Driesch, 1976 și sunt exprimate în milimetri)

Bos taurus

Radius	2
Dp	33.3
Metacarp	10
Bp	56.5
Dp	33.4

Cervus elaphus

Radius	9
Bp	53.6
BFp	49.3
Dp	37.4

BIBLIOGRAFIE

- Coteț 1973** — P. V. Coteț, *Geomorfologia României*, București, 1973.
- Coteț 1976** — P.V. Coteț, *Câmpia Română. Studiu de geomorfologie integrată*, București, 1976.
- Crișan 1969** — I. H. Crișan, *Ceramica daco-getică cu specială privire la Transilvania*, București, 1969.
- Damian et alii 2009** — P. Damian, O. Țentea, C. Borș, S. Cleșiu, M. Florea, Al. Rațiu, *Balotești (raport preliminar 2008)*, CCA 2009, nr. 118, p. 258–259 (disponibil on-line la adresa <http://www.cimec.ro/Arheologie/cronicaCA2009/cd/index.htm>) [accesat 20.10.2010]
- von den Driesch 1976** — A. von den Driesch, *A guide to the measurement of animal bones from archaeological sites*, Peabody Museum Bulletin 1, Harvard, 1976.
- Grant et alii 2005** — J. Grant, S. Gorin, N. Fleming, *The archaeology coursebook: an introduction to study skills, topics and methods*, Routledge, 2005.
- Green 2002** — K. Greene, *Archaeology: an introduction*, Routledge, 2002.
- Johnson 2005** — M. Johnson, *Thinking about landscape*, în C. Renfrew, P. Bahn (eds.), *Archaeology. The Key Concepts*, London–New York, 2005, p. 156–159.
- Legea nr. 2001-44/2001** — Loi n° 2001-44 du 17 janvier 2001 relative à l'archéologie préventive, version consolidée au 24 février 2004, <http://www.legifrance.gouv.fr> [accesat 20.10.2010]
- Lyman 1994** — R. L. Lyman, *Vertebrate Taphonomy*, Cambridge Manuals in Archaeology, Cambridge, 1994.
- Mihăilescu 1969** — V. Mihăilescu, *Geografia fizică a României*, București, 1969.
- Neumann, Sanford 2001** — Th. W. Neumann, R. M. Sanford, *Practicing Archaeology. A Training Manual for Cultural Resources Archaeology*, Walnut Creek, California, 2001.

- PPG 16** — ***, Planning Policy Guidance 16: Archaeology and planning, 1990, <http://www.communities.gov.uk/documents/planningandbuilding/pdf/156777> [accesat 20.10.2010]
- PPS 5** — ***, Planning Policy Statement 5: Planning for the Historic Environment, 2010, <http://www.communities.gov.uk/publications/planningandbuilding/pps5> [accesat 20.10.2010]
- Roskams 2001** — S. Roskams, *Excavation*, Cambridge, 2001.
- Roșu 1980** — Al. Roșu, *Geografia fizică a României*, București, 1980.
- Sandu 1992** — V. Sandu, *Cercetări arheologice de suprafață din nordul Sectorului Agricol Ilfov*, CAB, IV, 1992, p. 289–323.
- Schmid 1972** — E. Schmid, *Atlas of Animal Bones*, Amsterdam-London-New York, 1972.
- Șerbănescu, Trohani 1978** — D. Șerbănescu, G. Trohani, *Cercetări arheologice pe Valea Mostiștei*, File de Istorie, 1978, p. 17–42.
- Trohani 1997** — G. Trohani, *Așezarea de la Popești, jud. Giurgiu. Campaniile 1988–1991 Secțiunea P. Raport preliminar*, CercA, X, p. 193–229.
- Trohani 1988** — G. Trohani, *Noi cercetări arheologice de suprafață pe Valea Moștistei*, CCDJ, II, 1998, p. 15–33.
- Trohani 2000** — G. Trohani, *Obiecte din lut ars și piatra, precum și vase ceramice descoperite în așezarea getică de la Vadu Anii, comuna Brănești (jud. Ilfov)*, CercA, XI, 2000, p. 371–401.
- Ujvári 1972** — I. Ujvári, *Geografia apelor României*, București, 1972.

LISTA ILUSTRĂȚIEI

- Planșa 1** — Localizarea generală a sitului arheologic Balotești – *Flower City* (jud. Ilfov)
- Planșa 2** — Vedere generală asupra sitului arheologic Balotești – *Flower City*
- Planșa 3** — Hartă privind distribuția potențialului arheologic de-a lungul principalelor văi din nordul județului Ilfov (apud Sandu 1992)
- Planșa 4** — Model digital al terenului în zona sitului arheologic Balotești – *Flower City*
- Planșa 5** — Evoluția dezvoltării imobiliare (2002–2006) în zona sitului arheologic Balotești – *Flower City*
- Planșa 6** — Plan de situație a sitului de la Balotești – *Flower City*
- Planșa 7** — Detalierea planului de situație a sitului arheologic Balotești – *Flower City*
- Planșa 8** — Imagini din timpul cercetărilor arheologice în cadrul sitului arheologic Balotești – *Flower City*
- Planșa 9** — Imagini din timpul cercetării complexelor arheologice
- Planșa 10** — Plan și profil al gropii nr. 1 (Cpl. 1)
- Planșa 11** — Plan și profil al gropii nr. 2 (Cpl. 2)
- Planșa 12** — Materialul arheologic descoperit în groapa nr. 1 (Cpl. 1) (nr. cat. 1–5)
- Planșa 13** — Materialul arheologic descoperit în groapa nr. 1 (Cpl. 1) (nr. cat. 6–10)
- Planșa 14** — Materialul arheologic descoperit în groapa nr. 1 (Cpl. 1) (nr. cat. 11–14)
- Planșa 15** — Materialul arheologic descoperit în groapa nr. 1 (Cpl. 1) (nr. cat. 15–20)
- Planșa 16** — Materialul arheologic descoperit în groapa nr. 1 (Cpl. 1) (nr. cat. 21–24)
- Planșa 17** — Materialul arheologic descoperit în groapa nr. 2 (Cpl. 2) (nr. cat. 25–29)
- Planșa 18** — Materialul arheologic descoperit în groapa nr. 2 (Cpl. 2) (nr. cat. 30–33)
- Planșa 19** — Materialul arheologic descoperit în groapa nr. 2 (Cpl. 2) (nr. cat. 34–38)
- Planșa 20** — Materialul arheologic descoperit în groapa nr. 2 (Cpl. 2) (nr. cat. 39–44)
- Planșa 21** — Materialul arheologic descoperit în groapa nr. 2 (Cpl. 2) (nr. cat. 45–51)
- Planșa 22** — Materialul arheologic descoperit în groapa nr. 2 (Cpl. 2) (nr. cat. 52–59)
- Planșa 23** — Materialul arheologic descoperit în groapa nr. 2 (Cpl. 2) (nr. cat. 60–69)
- Planșa 24** — Materialul arheologic descoperit în groapa nr. 2 (Cpl. 2) (nr. cat. 70–73)
- Planșa 25** — Materialul arheologic descoperit în groapa nr. 2 (Cpl. 2) (nr. cat. 74–78)
- Planșa 26** — Materialul arheologic descoperit în groapa nr. 2 (Cpl. 2) (nr. cat. 79–84)
- Planșa 27** — Materialul arheologic descoperit în groapa nr. 3 (Cpl. 3) (nr. cat. 85–89)
- Planșa 28** — Materialul arheologic descoperit în sondaje și secțiuni (nr. cat. 90–93)
- Planșa 29** — Materialul arheologic descoperit în sondaje și secțiuni (nr. cat. 94–97)

LIST OF ILLUSTRATIONS

- Plate 1** — General location of the archaeological site Balotești – *Flower City* (Ilfov county)
- Plate 2** — General view of the archaeological site Balotești – *Flower City*
- Plate 3** — Distribution map of the archaeological evidences along the main valleys from the north part of Ilfov county (apud Sandu 1992)
- Plate 4** — Digital model of the terrain on the area of the archaeological site Balotești – *Flower City*

- Plate 5** — Evolution of the residential development (2002–2006) on the area of the archaeological site Balotești – *Flower City*
- Plate 6** — General plan of the archaeological site Balotești – *Flower City*
- Plate 7** — Detailed plan of the on the area of the archaeological site Balotești – *Flower City*
- Plate 8** — Images during the archaeological excavations on the site Balotești – *Flower City*
- Plate 9** — Images during the research of the archaeological complexes
- Plate 10** — Plan and cross-section of pit no. 1 (Cpl. 1)
- Plate 11** — Plan and cross-section of pit no. 2 (Cpl. 2)
- Plate 12** — Archaeological material uncovered in pit no. 1 (Cpl. 1) (cat. nos. 1–5)
- Plate 13** — Archaeological material uncovered in pit no. 1 (Cpl. 1) (cat. nos. 6–10)
- Plate 14** — Archaeological material uncovered in pit no. 1 (Cpl. 1) (cat. nos. 11–14)
- Plate 15** — Archaeological material uncovered in pit no. 1 (Cpl. 1) (cat. nos. 15–20)
- Plate 16** — Archaeological material uncovered in pit no. 1 (Cpl. 1) (cat. nos. 21–24)
- Plate 17** — Archaeological material uncovered in pit no. 2 (Cpl. 2) (cat. nos. 25–29)
- Plate 18** — Archaeological material uncovered in pit no. 2 (Cpl. 2) (cat. nos. 30–33)
- Plate 19** — Archaeological material uncovered in pit no. 2 (Cpl. 2) (cat. nos. 34–38)
- Plate 20** — Archaeological material uncovered in pit no. 2 (Cpl. 2) (cat. nos. 39–44)
- Plate 21** — Archaeological material uncovered in pit no. 2 (Cpl. 2) (cat. nos. 45–51)
- Plate 22** — Archaeological material uncovered in pit no. 2 (Cpl. 2) (cat. nos. 52–59)
- Plate 23** — Archaeological material uncovered in pit no. 2 (Cpl. 2) (cat. nos. 60–69)
- Plate 24** — Archaeological material uncovered in pit no. 2 (Cpl. 2) (cat. nos. 70–73)
- Plate 25** — Archaeological material uncovered in pit no. 2 (Cpl. 2) (cat. nos. 74–78)
- Plate 26** — Archaeological material uncovered in pit no. 2 (Cpl. 2) (cat. nos. 79–84)
- Plate 27** — Archaeological material uncovered in pit no. 3 (Cpl. 3) (cat. nos. 85–89)
- Plate 28** — Archaeological material uncovered in trial trenches and archaeological sections (cat. nos. 90–93)
- Plate 29** — Archaeological material uncovered in trial trenches and archaeological sections (cat. nos. 94–97)

TRADUCEREA REZUMATULUI:

Corina Borș

DESEN:

Georgiana Ducman

OVIDIU ȚENTEA

SORIN CLEȘIU

MIHAI FLOREA

CORINA BORȘ

ALEXANDRU RAȚIU

Muzeul Național de Istorie a României

Calea Victoriei, nr. 12, sector 3, 030026

București

ovidiu_tentea@yahoo.com

clesiusorin@gmail.com

mihaimfs@yahoo.com

corina.bors73@gmail.com

sandu_ratiu@yahoo.com

Pl. 1

Pl. 2

Pl. 3

Pl. 4

1.

2.

3.

1.

2.

3.

C⁰ — 1 — D²

A — 2 — 1 — 0 B
NE

Cpl 1

- ③ nivel steril, sediment de culoare gălbuie, argilos
- ④ umplutura gropii, omogenă, de culoare negru-cenușie, conține oase, cărbune, fragmente ceramice

0 — 1 — 2 m

Cpl 2

- (3) nivel steril, sediment de culoare gălbuie, argilos
- (4) umplutura gropii, sediment de culoare negru-cenușie, omogen; conține oase, cărbune, plăcuțe de vatră, fragmente ceramice
- (5) nivel steril, sediment de culoare alb-gălbui, siltic, friabil, conținând carbonași
- (6) sediment de culoare cafenie, compact, omogen, conținând puține fragmente ceramice și reprezentând o lentilă rezultat al acumulării și eroziunii accentuate
- (7) sediment de culoare cafenie-gălbui, siltic, friabil cu pigmenți de argilă gabenă și echivalent sedimentelor 3 și 6

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

35

36

37

38

52

53

54

55

56

57

58

59

60

61

62

63

64

65

66

67

69

68

74

75

76

77

78

79

80

81

82

83

84

90

91

92

93